

Nota bevat informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:
 NEE JA, ONDER BETREFFEND KOPJE X JA, VERSPREID OVER NOTA
(MARKEER) JA, GEHEEL

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw
cc de Minister van Economische Zaken en Klimaat

7/15

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie/WJZ (in samen-
werking met pDGGGO)

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

29 april 2024

Kenmerk

DGKE / 45745015

nota

Wetsvoorstel omissies Tijdelijke wet Groningen;
nader rapport t.b.v. ministerraad

Kopie aan

Bijlage(n)

5

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Aanleiding

De Afdeling advisering van de Raad van State (RvS) heeft advies uitgebracht op de voorliggende wijziging van de Tijdelijke wet Groningen (TwG) i.v.m. het herstel van een aantal omissies die als gevolg van de inwerkingtreding van de wet versterken zijn ontstaan. Zij heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

Gezien de demissionaire status van het kabinet moeten de stukken eerst worden voorgelegd aan de ministerraad. Gekoerst wordt op aanbieding aan de MR van 17 mei a.s. Het IMG heeft meegelezen op de nota.

Dit wetsvoorstel is eerder in maart al aan u aangeboden. MEZK heeft hierna vragen gesteld over de heffingsgrondslag in dit wetsvoorstel. Deze vragen zijn op 8 april jl. met MEZK besproken. Nu deze zijn beantwoord, wordt het wetsvoorstel opnieuw aan u aangeboden. De beperkte aanvullingen op deze nota n.a.v. bovenstaande vragen zijn akkoord bevonden door de directeuren van SGG, VPG en VI en door de coördinerend jurist WJZ.

Geadviseerd besluit

U kunt het aanbiedingsformulier voor de ministerraad ondertekenen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel strekt ertoe een aantal knelpunten die bij de invoering van de TwG en bestuurlijke afspraken naar voren is gekomen, weg te nemen. Voorts bevat het wetsvoorstel een aantal wijzigingen in het artikel over de heffing van kosten aan de NAM.
- Naar aanleiding van het RvS-advies zijn het wetsvoorstel en de memorie van toelichting aangepast. In het nader rapport aan de Koning reageert u op het RvS-advies.
- De RvS adviseert om de toelichting aan te vullen op het punt van de totstandkoming van afspraken over wie bevoegd is met betrekking tot de afhandeling van schade als gevolg van mogelijke gecombineerde effecten van mijnbouwactiviteiten in kleine velden van de gasopslag Grijpskerk en adviseert daarnaast om de grondslag voor het doorbelasten van kosten aan de NAM nader te motiveren in de toelichting.
- In het nader rapport merkt u op dat de betreffende passage over de totstandkoming van afspraken is geschrapt, omdat in de voorgestelde uitbreiding van het wettelijk bewijsvermoeden tot de gasopslag Grijpskerk uit het wetsvoorstel reeds is voorzien door een aangenomen amendement. Het wetsvoorstel en de toelichting zijn hierop aangepast. Inhoudelijk licht u toe dat het IMG en de Commissie Mijnbouwschade samenwerkingsafspraken hebben gemaakt en dat wordt samengewerkt op de één-loket-werkwijze.
- Voor wat betreft het doorbelasten van de kosten aan de NAM benoemt u in het nader rapport dat aan de opmerking van de RvS gevolg is gegeven door per genoemde kostenpost nader aan te geven waarom deze binnen de reikwijdte van de heffing op NAM valt. Tevens merkt u op dat n.a.v. het advies van de RvS de redactie van artikel 15 is aangepast.
- Na akkoord ministerraad worden u de stukken (maar dan zonder het ministerraadformulier) nogmaals voorgelegd ter aanbieding aan de Koning, die het wetsvoorstel vervolgens zal indienen bij de Tweede Kamer.
- Het nader rapport kan direct worden aangeboden aan de MR zonder ommekomst van een onderraad (RFL) of ambtelijk voorportaal (CFL).

Toelichting

- Artikel 15 van de TwG biedt reeds de grondslag voor het heffen van kosten voor schade en versterken op de NAM. De aanpassing van artikel 15 naar aanleiding van het RvS-advies bestaat eruit dat de aansprakelijkheid van de NAM meer centraal wordt gesteld, door de kosten gemaakt door de overheid in verband met de uitvoering van overige maatregelen ter bestrijding van de nadelige gevolgen van de gaswinning hefbaar te maken (zoals kosten gemaakt in de schadeafhandeling gemaakt door andere overheden naast het IMG).
- In samenhang daarmee is ook voor de heffing voor versterking een wijziging aangebracht om dichter aan te sluiten bij de aansprakelijkheid van de NAM. Aangesloten is bij het reeds bestaande artikel 13ba van de TwG dat de Minister van EZK verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs gevegd kunnen worden om te voorkomen dat als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld de veiligheid wordt geschaad. Deze zorgplicht rustte voorheen op de NAM en dient dus als basis voor de aansprakelijkheid van de NAM.

- Op 1 mei jl. heeft op verzoek van MEZK een overleg plaatsgevonden van directeur VI en directeur SGG met president-directeur Shell Nederland. Dir SGG heeft hem geïnformeerd over de heffingsgrondslag in het wetsvoorstel en de brief 'Verkenning (belasting-)heffing op Shell en ExxonMobil'. Shell heeft hier kennis van genomen, en heeft hierbij aangegeven dat Shell het nog steeds wenselijk vindt om te komen tot overkoepelende afspraken met de overheid, maar dat dit mogelijk bemoeilijkt wordt door het wijzigen van de heffingsgrondslag. Afgesproken is dat Shell op een later moment zal worden geïnformeerd welke kostenposten door de wijziging van de heffingsgrondslag in toekomstige heffingsbesluiten kunnen worden betrokken.
- In dit gesprek is Shell tevens geïnformeerd over de twee andere andere opties aan weerszijden van het spectrum uit de Kamerbrief 'Verkenning (belasting-)heffing op Shell en Exxonmobil besproken, zoals aan de ene kant de vrijwillige bijdrage en aan de andere kant de sectorbrede heffing op olie- en gasbedrijven. Zie voor de overwegingen de stukken die gelijktijdig met deze stukken zijn aangeboden aan u.
- Medewerkers van Shell en ExxonMobil zijn op 24 april jl. op de hoogte gebracht van dit wetsvoorstel. ExxonMobil heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan een separaat overleg op hoger niveau.
- Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om ook de volgende wijzigingen mee te nemen:
 - het compleet maken van de grondslag voor het verwerken van gegevens onder de Algemene verordening gegevensbescherming;
 - het uitbreiden van het takenpakket van het ACVG;
 - het opnemen van een mogelijkheid tot het verstrekken van een vergoeding aan de eigenaar van een gebouw voor overlast dan wel schade die volgt uit de beoordeling, in het geval het gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm;
 - het verduidelijken van het onderscheid tussen de situatie dat een eigenaar bedenkingen indient tegen de beoordeling, en de situatie dat de eigenaar een verzoek doet tot het niet versterken van een gebouw;
 - het toevoegen dat het versterkingsbesluit ook de aanspraak van de eigenaar op vergoeding van de kosten voor de voorbereiding van de versterkingsmaatregelen bevat;
 - het schrappen van de verplichting voor de eigenaar van een gebouw tot het overdragen van de vordering op NAM (akte van cessie) voor het versterken van zijn gebouw;
 - het overhevelen van de bepaling dat de eigenaar een vergoeding krijgt voor schade door versterking van de algemene maatregel van bestuur (die deze vergoeding uitwerkt) naar de TwG;
 - het vervangen van de in de TwG opgenomen, maar nog niet in werking getreden, coördinatiebepaling voor besluiten die nodig zijn voor de versterkingsoperatie, door een verplichting tot het maken van afspraken in een samenwerkingsovereenkomst tussen de Staat/NCG en de gemeenten;

- het verduidelijken dat ook 'de afwikkeling van schade door het Instituut' en 'de uitvoering van de versterkingsmaatregelen door de overheid' in respectievelijk het schadeafhandelingsproces en het versterkingsproces voor vergoeding van rechtsbijstand en van bouwkundige en financiële advisering in aanmerking komen;
- het uitbreiden van de grondslag voor bouwkundige en financiële bijstand in artikel 13n, vijfde lid, naar eigen beheer, waarmee eigenaren die versterken in eigen beheer nu een aanspraak op vergoeding voor alle versterkingsfasen in een keer krijgen i.p.v. per fase, en naar de beoordelingsfase;
- het aanpassen van de inwerkingtredingsbepaling waardoor een aantal begunstigende maatregelen terugwerken tot en met 1 juli 2023.
- De financiering van het ACVG tot en met 2028 heeft meegelopen in de besluitvorming t.b.v. de Voorjaarsnota. Het merendeel van de overige wijzigingen heeft geen financiële consequenties.
- De vergoeding aan de eigenaar voor overlast dan wel schade die volgt uit de beoordeling indien het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet wordt geschat op € 360.000. Deze vergoeding gaat mee in de heffing op de NAM.
- De vergoeding aan de eigenaar voor het inschakelen van een bouwkundig en financieel adviseur, indien de beoordeling onder regie van NCG plaatsvindt, wordt nu in de wet geregeld. Aangezien dit wetsvoorstel nog niet in werking is getreden, en intussen de beoordelingen worden afgerond, is het aantal eigenaren die aanspraak kan maken op deze vergoeding zeer beperkt, bijvoorbeeld omdat er nog LOOV aanvragen binnenkomen. Deze kosten gaan mee in de heffing op NAM.
- De stukken (wetsvoorstel, toelichting en nader rapport) zijn ambtelijk afgestemd met IMG en NCG.
- Dit wetsvoorstel staat los van het wetstraject PEGA, waarin alle PEGA-maatregelen worden verankerd die een wettelijke grondslag nodig hebben. Omdat in het wetstraject PEGA ook de Staat van Groningen wordt vastgelegd, waarin een langdurig commitment wordt afgesproken, zal de citeertitel van de TwG pas in dat traject worden gewijzigd naar Groningenwet.